

ROXANA IONESCU

DANIELA PENU

FISCALITATE ȘI FINANȚELE ÎNTREPRINDERII
Aplicații, studii de caz și teste grilă

*Ediția a VI-a,
revizuită și adăugită*

ROXANA IONESCU

DANIELA PENU

FISCALITATE ȘI FINANȚELE ÎNTREPRINDERII

Aplicații, studii de caz și teste grilă

*Ediția a VI-a,
revizuită și adăugită*

Copyright © 2015, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IONESCU, ROXANA

**Fiscalitate și finanțele întreprinderii : aplicații,
studii de caz și teste grilă / Roxana Ionescu, Daniela Penu.**

- Ed. a 6-a, rev. - București : Pro Universitaria, 2015

Bibliogr.

ISBN 978-606-26-0269-7

I. Penu, Daniela

336.22:334.7(075.8)(079.1)

658.14(075.8)(079.1)

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea “**Fiscalitate și Finanțele Întreprinderii. Aplicații, Studii de caz și Teste grilă**” a fost concepută deoarece în orice domeniu de activitate apar din ce în ce mai mult conotații financiare.

Pe parcursul lucrării, am prezentat aspecte legale care reglementează activitatea agenților economici în prezent, exemplificări ale modului de aplicare a regulilor fiscale și aplicații propuse spre rezolvare.

Lucrarea este structurată în două părți. În prima parte, prin intermediul metodelor și tehnicilor abordate, ne propunem să evidențiem importanța impozitelor și taxelor în activitatea unui agent economic. Metodele și tehnicile abordate au la bază prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv normele de aplicare ale acesteia. De asemenea, în conceperea lucrării am ținut cont și de problemele cu care s-au confruntat în practică anumiți agenți economici.

În cea de-a doua parte a lucrării ne-am propus să prezentăm importanța deciziilor adoptate de managerii societăților în funcție de indicatorii de analiză, gestiune și planificare financiară.

Lucrarea este structurată pe opt capitole. Fiecare capitol abordează teme de actualitate și prezintă aplicații practice rezolvate, studii de caz propuse spre rezolvare și teste grilă de evaluare a cunoștințelor.

Prin tematica pe care o abordează, prin conținutul și nivelul său, lucrarea se adresează studenților de la facultățile cu profil economic, din învățământul de zi și frecvență redusă. De asemenea, lucrarea poate fi o sursă de inspirație pentru toate persoanele care doresc să își consolideze cunoștințele financiare.

Aprecierile, observațiile și sugestiile de îmbunătățire a structurii lucrării vor fi valorificate într-o ediție viitoare.

Autorii

CAPITOLUL 1

IMPOZITUL PE PROFIT

1.1. NOȚIUNI INTRODUCATIVE

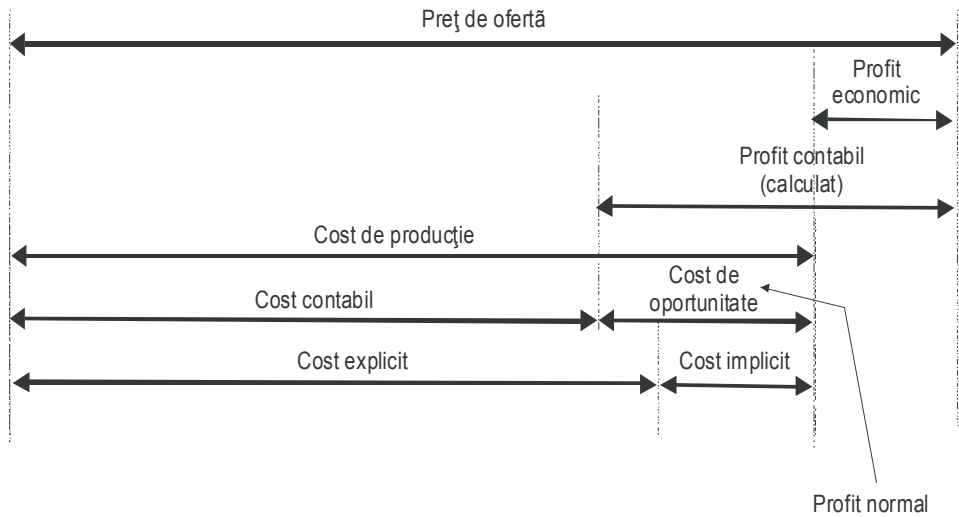
❖ *Impozitul pe profit este plătit de către:*

- persoanele juridice române;
- persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România;
- persoanele juridice străine și persoanele fizice nerezidente care desfășoară activitate în România printr-o asocieră cu sau fără personalitate juridică;
- persoanele juridice străine care realizează venituri din/sau în legătură cu proprietăți imobiliare situate în România sau din vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română;
- persoanele fizice rezidente asociate cu persoane juridice române, pentru veniturile realizate atât în România, cât și în străinătate din asocieri fără personalitate juridică;
- persoanele juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene [art. 13].

❖ *Cotele de impunere:*

- ☉ cota de impozit pe profit aplicată asupra profitului impozabil este de 16% [art. 17];
- ☉ contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, discotecilor, cazinourilor sau pariurilor sportive, inclusiv persoanele juridice care realizează aceste venituri în baza unui contract de asocieră, și la care impozitul pe profit datorat este mai mic decât 5% din veniturile respective sunt obligați la plata unui impozit de 5% aplicat acestor venituri înregistrate [art. 18, al.1].

La nivelul unei firme, pentru determinarea profitului, se va ține seama de costul de producție și prețul de ofertă, așa cum rezultă din figura 1.1.¹

Pentru determinarea profitului impozabil, Codul fiscal are în vedere și alte elemente precum: veniturile neimpozabile și cheltuielile nedeductibile.

❖ *Formule de calcul:*

$$\text{Profit contabil} = \text{venituri totale} - \text{cheltuieli totale}$$

$$\text{Impozitul pe profit} = \text{cota de impozit pe profit} * \text{profit impozabil}$$

$$\text{Profit impozabil} = \text{venituri totale} - \text{cheltuieli totale} - \text{venituri neimpozabile} + \text{cheltuieli nedeductibile}$$

$$\text{Profitul net} = \text{profit contabil} - \text{impozit pe profit}$$

¹ Dinga Emil, Apostol Diana Mihaela – „Microeconomie”, Editura Pro Universitaria, București, 2014, p.95

Baza de calcul = venituri impozabile – (cheltuieli aferente veniturilor pentru determinarea impozabile - cheltuieli de protocol - cheltuieli cu cheltuielilor de protocol impozitul pe profit)

Cheltuieli de protocol deductibile = 2% * Baza de calcul pentru determinarea cheltuielilor de protocol

Cheltuieli sociale deductibile = 2% * cheltuielile de personal

$$\text{Grad de îndatorare a capitalului} = \frac{\frac{CI_0 + CI_1}{2}}{\frac{CP_0 + CP_1}{2}}$$

CI_0 = capital împrumutat la începutul anului;

CI_1 = capital împrumutat la sfârșitul anului;

CP_0 = capital propriu la începutul anului;

CP_1 = capital propriu la sfârșitul anului.

❖ *Venituri impozabile:*

- *venituri din exploatare:* venituri din vânzarea mărfurilor; venituri din vânzarea produselor finite; venituri din vânzarea semifabricatelor; venituri din vânzarea produselor reziduale; venituri din lucrări executate și servicii prestate; venituri din studii și cercetări; venituri din redevențe, locații de gestiune și chirii; etc.
- *venituri financiare:* venituri din imobilizări financiare; venituri financiare pe termen scurt; venituri din creanțe imobilizate; venituri din diferențe de curs valutar; venituri din dobânzi, etc.
- *venituri extraordinare:* venituri din subvenții pentru evenimente extraordinare și altele similare.

❖ *Venituri neimpozabile:*

- dividende primite de la o persoană juridică română sau de la o persoană juridică străină plătitoare de impozit pe profit sau a unui impozit similar impozitului pe profit, situată într-un stat terț cu care România are încheiată o

convenție de evitare a dublei impunerii, dacă persoana juridică română care primește dividendele deține, la persoana juridică română sau la persoana juridică străină din statul terț, la data înregistrării acestora potrivit reglementărilor contabile, pe o perioadă neîntreruptă de 1 an, minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice care distribuie dividende;

- diferențe favorabile de valoare a titlurilor de participare, înregistrate ca urmare a încorporării rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune la persoanele juridice la care se dețin titluri de participare;
- veniturile din anularea cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere, veniturile din reducerea sau anularea provizioanelor pentru care nu s-a acordat deducere, veniturile din recuperarea cheltuielilor nedeductibile, precum și veniturile din restituirea sau anularea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere pentru care nu s-a acordat deducere, precum și veniturile reprezentând anularea rezervei înregistrate ca urmare a participării în natură la capitalul altor persoane juridice;
- veniturile neimpozabile, prevăzute expres în acorduri sau memorandumuri aprobate prin acte normative, etc. [art. 20].

❖ **Cheltuieli deductibile** sunt acele cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri impozabile [art.21, al.2]:

- a) cheltuielile cu achiziționarea ambalajelor, pe durata de viață stabilită de către contribuabil;
- b) cheltuielile efectuate, potrivit legii, pentru protecția muncii și cheltuielile efectuate pentru prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;
- c) cheltuielile reprezentând contribuțiile pentru asigurarea de accidente de muncă și boli profesionale, potrivit legii, și cheltuielile cu primele de asigurare pentru asigurarea de riscuri profesionale;
- d) cheltuielile de reclamă și publicitate efectuate în scopul popularizării firmei, produselor sau serviciilor, în baza unui contract scris, precum și costurile asociate producerii materialelor necesare pentru difuzarea mesajelor publicitare. Se includ în categoria cheltuielilor de reclamă și publicitate și bunurile care se acordă în cadrul unor campanii publicitare ca mostre, pentru încercarea produselor și demonstrații la punctele de vânzare, precum și alte bunuri și servicii acordate cu scopul stimulării vânzărilor;
- e) cheltuielile de transport și de cazare în țară și în străinătate, efectuate pentru salariați și administratori, precum și pentru alte persoane fizice asimilate acestora, stabilite prin norme;
- f) contribuția la rezerva mutuală de garantare a casei centrale a cooperativelor de credit;
- g) taxele de înscriere, cotizațiile și contribuțiile obligatorii, reglementate de actele normative în vigoare, precum și contribuțiile pentru fondul destinat negocierii contractului colectiv de muncă;

h) cheltuielile pentru formarea și perfecționarea profesională a personalului angajat;

i) cheltuielile pentru marketing, studiul pieței, promovarea pe piețele existente sau noi, participarea la târguri și expoziții, la misiuni de afaceri, editarea de materiale informative proprii;

j) cheltuielile de cercetare, precum și cheltuielile de dezvoltare care nu îndeplinesc condițiile de a fi recunoscute ca immobilizări necorporale din punct de vedere contabil;

k) cheltuielile pentru perfecționarea managementului, a sistemelor informatice, introducerea, întreținerea și perfecționarea sistemelor de management al calității, obținerea atestării conform cu standardele de calitate;

l) cheltuielile pentru protejarea mediului și conservarea resurselor;

m) taxele de înscriere, cotizațiile și contribuțiile datorate către camerele de comerț și industrie, organizațiile sindicale și organizațiile patronale;

n) pierderile înregistrate la scoaterea din evidență a creanțelor neîncasate, în următoarele cazuri:

1. procedura de faliment a debitorilor a fost închisă pe baza hotărârii judecătorești;

2. debitorul a decedat și creanța nu poate fi recuperată de la moștenitori;

3. debitorul este dizolvat, în cazul societății cu răspundere limitată cu asociat unic, sau lichidat, fără succesori;

4. debitorul înregistrează dificultăți financiare majore care îi afectează întreg patrimoniul.

o) cheltuielile efectuate de operatorii economici cu evaluarea/reevaluarea activelor fixe corporale care aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, primite în administrare/concesiune, după caz, cheltuieli efectuate la solicitarea conducătorului instituției titulare a dreptului de proprietate;

p) cheltuielile efectuate de operatorii economici cu înscrierea în cărțile funciare sau cărțile de publicitate imobiliară, după caz, a dreptului de proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale asupra bunurilor publice primite în administrare/concesiune, după caz, cheltuieli efectuate la solicitarea conducătorului instituției titulare a dreptului de proprietate.

r) cheltuielile înregistrate ca urmare a restituirii subvențiilor primite, potrivit legii, de la Guvern, agenții guvernamentale și alte instituții naționale și internaționale;

s) cheltuielile cu beneficiile acordate salariaților în instrumente de capitaluri cu decontare în numerar la momentul acordării efective a beneficiilor.

❖ **Cheltuieli nedeductibile** [art. 21, al. 4]:

- cheltuieli proprii ale contribuabilului cu impozitul pe profit datorat, inclusiv cele reprezentând diferențe din anii precedenți sau din anul curent, precum și impozitele pe profit sau pe venit plătite în străinătate;
- dobânzile sau majorările de întârziere, amenzile, confiscările și penalitățile de întârziere datorate către autoritățile române/străine;
- cheltuieli înregistrate în contabilitate, care nu au la bază un document justificativ, potrivit legii, prin care să se facă dovada efectuării operațiunii sau intrării în gestiune, după caz, potrivit normelor;
- cheltuieli cu taxa pe valoare adăugată aferentă bunurilor acordate salariaților sub forma unor avantaje în natură, dacă valoarea acestora nu a fost impozitată prin reținere la sursă;
- cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte prestări de servicii, pentru care contribuabilii nu pot justifica necesitatea prestării acestora în scopul activităților desfășurate și pentru care nu sunt încheiate contracte;
- cheltuieli cu primele de asigurare plătite de angajator, în numele angajatului, care nu sunt incluse în veniturile salariale ale angajatului;
- cheltuielile aferente veniturilor neimpozabile;
- cheltuieli de sponsorizare și/sau mecenat, cheltuieli privind bursele private etc.

❖ **Cheltuieli cu deductibilitate limitată** [art. 21, al. 3]:

- cheltuielile de protocol în limita unei cote de 2% aplicată asupra diferenței rezultate dintre totalul veniturilor impozabile și totalul cheltuielilor aferente veniturilor impozabile, altele decât cheltuielile de protocol și cheltuielile cu impozitul pe profit;
- cheltuielile sociale, în limita unei cote de până la 2%, aplicată asupra valorii cheltuielilor cu salariile personalului (ajutoarele pentru naștere, ajutoarele pentru înmormântare, ajutoarele pentru boli grave sau incurabile și protezele, cheltuieli pentru funcționarea corespunzătoare a unor activități sau unități aflate în administrarea contribuabililor: grădinițe, creșe, servicii de sănătate acordate în cazul bolilor profesionale și al accidentelor de muncă până la internarea într-o unitate sanitară, muzee, biblioteci, cantine, etc.). În cadrul acestei limite, pot fi deduse și cheltuielile reprezentând: tichete de creșă acordate de angajator în conformitate cu legislația în vigoare, cadouri în bani sau în natură oferite copiilor minori și salariaților, cadouri în bani sau în natură acordate salariaților, costul prestațiilor pentru tratament și odihnă, inclusiv transportul pentru salariații proprii care au suferit pierderi în